

CATALUNYA
GROP N.R.

J. A SACO 415
SANTIAGO DE CUBA

BUTLLETI D' INFORMACIO CATALANA

NUMERO 35

PUBLICACIÓ DEL "CATALUNYA" GROP N. R.

SETEMBRE 10. 1942

Crònica

Que els espanyols vulguin perpetuar, en plena evolució democràtica, el mite d'Espanya, s'explica perquè representa la perdurabilitat d'un instint racial de domini i absorció. Però que hi hagi catalans que s'avinguin a col·laborar a la perpetuació d'aquest mite que per nosaltres significa limitació nacional i política, és incompreensible.

A això es resumeix l'argumentació de la minoria dels catalans que recomanen els camins espanyols: "Catalunya ha de resoldre el seu problema d'acord amb Espanya perquè aquesta és una realitat". I aquest argument és fals. Espanya no és una realitat nacional. La realitat nacional ho és Catalunya. Bascònia i Galícia, són altres realitats nacionals que neguen que Espanya, genèricament, ho sigui.

Espanya no és tampoc una realitat política, no ho ha estat mai. Ha estat i és, simplement, una ficció. La realitat política li hauria de pervindre éssent una nacionalitat i no ho és. És l'opressora de diverses nacionalitats. No ha existit mai una política nacional espanyola. Ha existit, interiorment i exteriorment, el handicap d'una política unitària i imperialista. En la guerra passada, en la present i en moltes altres avinenteses històriques, la política exterior d'Espanya no s'ha avingut amb el sentiment del poble català. No s'hi han avingut mai, tampoc, les concepcions polítiques i socials.

No és tampoc una realitat física. Recorrem al topic tan rebregat de l'existència de dues Espanyes. La d'allà, feixista, concreció monstruosa de totes les aberracions ideològiques, de la superioritat racial, dels baixos instints, exacerbament imperialista, i, la d'aquí representada pels homes amb tendències liberals i democràtiques. Quina és la realitat física? La d'allà encara que tingui personalitat internacional, és repudiada pels homes lliures de tot el món. La d'aquí no constitueix una realitat física tampoc. Són molts a condemnar les tares d'aquella República pseudo-democràtica. Els seus vicis d'origen l'impedeixen d'exhibir un front que pugui representar l'equivalent a la continuació d'unes autoritats representatives d'aquell règim republicà, a l'exili.

¿Es una realitat geogràfica? D'ésser-ho no subsistiria de

la mateixa manera amb Portugal que sense, i, la realitat, en aquest cas, queda reduïda a simples relacions d'interessos comercials i econòmics les quals es resolen satisfactòriament amb tractats de comerç.

No existeix una realitat espanyola. Existeix, en canvi, una realitat catalana.

La realitat espanyola que s'invoca per impossibilitar l'acció nacional pròpia d'acord amb la realitat catalana, és, doncs, l'anti-Catalunya. L'obstacle a les nostres reivindicacions i al nostre progrés moral i material, el representa Espanya, mite i ficció. Els homes més liberals d'aquesta Espanya exiliada, en tant que espanyols, es recolzen en arguments imperialistes com el de la fragilitat dels pobles petits i els mercats peninsulars. Ens donarien una absoluta independència per veure'ns retornar, creuen ells, peneïts i arruïnats, a demanar clemència.

Espanya és absorció imperialista; espanyolisme és l'acció pel domini i l'explotació dels pobles peninsulars. Una consciència liberal i democràtica espanyola, és impossible. Sota aquesta mentalitat imperialista mai arribaran a veure en el cas de Catalunya un cas de justícia.

Es incompreensible, repetim, que hi pugui haver catalans amb pretesa consciència nacional que, en aquests moments definitius, recomanin ajupir-nos a les conveniències d'una política unitària espanyola que considera que, en el nostre cas, no te res a rectificar; que s'entesta en no voler rectificar, ara, que ho te tot perdut, i que per lògica conseqüència històrica no rectificarà tampoc el dia de demà que tingui aventatges.

Els catalans tenim un sol camí. El camí nostre, el que encara no hem emprés, el d'una catalanitat irreductible i uns procediments polítics equivalents. Nosaltres no creiem que tot el món estigui conjurat contra Catalunya per barrar-li el pas i acorralcar-la al carreró, sense sortida, de l'unitarisme espanyol. Nosaltres creiem tot el contrari. Creiem que el món s'interessa per la solució de tots els problemes iguals al nostre. Que hi ha el viu interès d'obrir un període fructífer i constructiu on regni la pau i el benestar i on no hi hagin ni opressors ni oprimits.

L'interès de caminar per aquest camí nostre, amb pas ferm i segur, és l'únic atractiu que te la unitat nacional dels catalans que tant es demana. Per altra cosa, per poder demanar clemència i una mica de comprensió, no ens cal la

unitat nostra; n'hi hauria prou amb lliurar-nos a la vel·leïtat dels polítics espanyols, talment com fins ahir.

Creiem, sobretot, en Catalunya i els catalans.

Acceptem, ho hem manifestat en ocasions anteriors, que els fets puguin provocar la concentració precipitada dels espanyols i el reconeixement d'un govern republicà a l'exili. Però aquesta circumstància no la considerem fatal per Catalunya ni per ningú. Ni les finalitats de la guerra, ni els punts de l'Atlàntic, ni el verdader sentit de la democràcia, es modificarien per aquesta causa probable. En canvi una greu responsabilitat pesaria sobre els homes representatius d'un Estat que resistís incorporar-se de debó als postulats democràtics.

Contra els que pretenen fer creure que res ha passat i en el terreny de la pràctica recomanen l'adopció d'una actitud passiva —que no altra cosa significa ofegar les nostres reaccions patriòtiques i renunciar al plantejament del nostre problema que sentim viu com mai— talment com si Espanya ens hagués fet justícia, hem de dir-los que aquesta és l'hora d'acabar amb el mite d'Espanya.

Si de debó els homes de la república espanyola a l'exili, tenen consciència democràtica i ideals d'acord als temps, tenen l'oportunitat d'evidenciar-ho. ¿Com? Acceptant in-

continenti —que és la única penyora de bona fe que poden donar els representants d'un Estat tradicionalment mancat d'ella— la realitat catalana i la dels demés pobles peninsulars, amb el que poden donar vida a una realitat ibèrica, antítesi d'Espanya.

I la manera de contribuir-hi els catalans no es aplaçant el moment del reconeixement íntegre, total i absolut de la nostra personalitat nacional amb totes les seves conseqüències i amb totes les degudes garanties, ni abandonant els camins nostres —que significaria renunciament davant d'ells i de tot el món— sinó afirmant la nostra personalitat, fent-li acceptar el camí nostre.

Aquest, l'autènticament català, li mostrarà a Espanya l'únic camí possible de progrés i benestar. I a l'ensem li mostrarà al món la veritat del nostre cas i el nostre desig de contribuir a l'ordenació democràtica del món futur i a la causa universal, de la única manera que això pot ésser possible: amb una Catalunya reintegrada a la plenitud dels seus drets nacionals i polítics, és a dir, amb una Catalunya organitzada democràticament en Estat, disposada a acceptar per voluntat i amb sobirania pròpies, les combinacions estatals que convinguin al suprem interès universal.

Aclariments a L'espanyol Senyor P. A. del Servei de Censura de la República de Cuba

Les circumstàncies han fet que una lletra que acabo de rebre del patriòtic "Grop Nacionalista Radical", de Santiago de Cuba, anés a parar a mans d'un espanyol castiç, el senyor P. A., el qual ocupa un càrrec al servei de censura postal de Cuba, nació que no fa molts anys es trobava en una situació ben semblant a la de Catalunya i on el record de les crueltats hispàniques és encara ben viu.

Resulta que aquest espanyol, indignat pels termes de la lletra, s'ha permès mutilar-la i, el que és pitjor, fer hi els comentaris que transcrivim textualment per tal de no minvar el seu valor literari:

"Farsantes! ¿Por qué os habeis dejado coger vergonzosamente Barcelona con tantos piojos de separatismo e independencia? Mientras Madrid ha dado ejemplo de patriotismo. Cataluña ha sido un bochorno. Ni una defensa ni asomo de ello durante dos años. Y así quereis la independencia. Otra cosa os mereceis".

Les frases d'aquesta mena, expansió energúmena de fòbia, no tenen cap valor pel que fa a la seva qualitat, és clar, però el poden tenir per la quantitat, puix que des d'aquell infeliç Ma-

nuel Azaña, que morí dement a Montalban del Lenguadoc, fins al darrer dels republicans espanyols, són pronunciades a gran doll.

A nosaltres, catalans, no ens poden pas fer dubtar, puix que som posseïdors de la veritat, però sí podrien crear opinions equívokes a altres estrangers que no estiguin al corrent de les coses. Per això cal que sempre que tinguem ocasió aclarim, com faig ara al senyor P. A.:

Barcelona, el 19 de juliol, fou atacada amb una violència y amb una força molt superior a la de cap altre lloc de la Península i, sobretot, a la de Madrid. Malgrat això, els catalans triomfàrem i anàrem a trobar l'enemic dintre del territori espanyol, la major part del qual havia caigut sota la grapa feixista sense oposició o amb oposició molt feble. L'exèrcit de Franco s'apropava a Madrid amb marxa ràpida i triomfal. Al sector de Toledo, els defensors fugiren cametes ajúde-me i els feixistes arribaren a les portes de la capital espanyola, la qual hauria caigut si no haguessin estat les brigades internacionals i les columnes catalanes arribades del Principat i de València. Amb aquestes forces s'orga-

nitzà la famosa defensa de Madrid, mentre "milicianos" madrilenys eren tramesos, vestits de carrabiner, als Pirineus catalans, on podien fer bons àpats robant aviram per les masies.

Quan la creació de l'Exèrcit Popular, els minyons catalans s'utilitzaren per a nodrir els fronts espanyols d'Extremadura, Castella i Andalusia.

El govern espanyol s'instal·lava a Catalunya amb gran nombre de forces pròpies i tots els llocs de comanament es trobaven a les seves mans, àdhuc el de la policia que estatutàriament depenia de la Generalitat. I això fins el final desastrós.

Tot el que quedava de tropa catalana fou sacrificat a la batalla de l'Ebre —la més gran d'aquella guerra— que durà quatre mesos. Allí els catalans ens batérem aferrissadament, sense armes, sense aliments i sense vestits. El mateix Dr. Negrín que no es distingí pas per massa simpatia pels catalans, hagué de fer-nos molt sovint grans elogis i un dia arribà a dir dels combatents de l'Ebre que "no son hombres, sino dioses".

Encara que no sigui gens elegant el referir-se a un mateix, tinc de dir-vos, senyor censor P. A. que m'anomeneu

"far
ses"
soc s
del
tes
lluït
An
sang
guan
emp

A t
ha c
mes.
pre
ell
arri
men
pobl
ves
pre
amb
fogu
"tral
hom
hem
aqu
gue
els
lluï
com
poc
Seb
i ai
esta
lluï
rra,
d'a
lluï
se-l
llav
mol
ren
esp
es
que
no
pur
A
de
am
sell
les
cor
cor
en

“farsante”, que soc un d'aquells “dioses” de qui parlava el Dr. Negrín. I soc separatista militant d'ara i d'abans del 1936!. I gairebé tots els separatistes a la guerra hi ferem papers més lluits que el meu.

Ara és l'hora que pensem si aquella sang i aquells dolors no foren malta guanyats i si no hauria valgut més emprar-los en una guerra contra l'Es-

panya de tots els colors, puix que tots ens odien i nosaltres no els podem pas tenir millors sentiments.

Si un retret es pot fer als catalans és d'haver-se deixat ocupar la Pàtria per l'exèrcit espanyol de Negrín, després no hi tenen cap culpa si l'invasor republicanò-comunista cedia el terreny a un altre exèrcit d'ocupació més odiós encara, el monàrquico-feixista.

I ara, per acabar, m'agradaria saber, senyor P. A. que amb ma invisible i covarda escribiu grolleries als separatistes catalans, si és aquest tot el servei que heu prestat a la causa de la Democràcia, a la qual s'ha sumat amb gest magnífic el poble de Cuba, que un dia fou germà nostre en esclavitud.

Mèxic, D.F., agost del 1942.—

JOSEP M. MURIA.

A tot català que senti per Catalunya ha de botre-li el cor en arribar aquest mes. Perquè si bé és veritat que sempre ha de recordar que la terra que ell estima resta encara esclava, en arribar el mes de Setembre ha de recordar la gesta heroica en que el poble català defensà, amb totes les seves forces, les seves llibertats. I és precisament en els moments actuals, amb la humanitat abrindada per una foguera de pólvora i un espetec de metralla, que es juga la llibertat dels homes i dels pobles, quan els catalans hem de sentir-nos més orgullosos d'aquells antecessors nostres que sapigueren defensar, fins l'últim moment, els drets de Catalunya a governar-se lliurement. Ara mateix, fa un any que començà el setge de Leningrado. Fa poc que sapiguérem de la caiguda de Sebastopol després d'un llarg assetje i això, avui, tractant-se de nacions que estan preparades per una veritable lluita, amb tots els elements de guerra, fa créixer immensament el valor d'aquells defensors de Catalunya que lluitant sense elements adients i tenint-se-les d'haver amb els exèrcits castellans i francesos, amb un percentatge molt superior de forces, es sostingueren en el cap i casal de Catalunya per espai de tretze mesos consecutius i no es rendiren fins que ja no hi havia res que menjar, no tenien bales i gairebé no hi havien homes que poguessin empunyar el fusell.

Això succeïa el 1714, en aquell onze de setembre quan caigué embolcallat amb la bandera de la ciutat, son Conseller en Cap, Rafel de Casanova, que les generacions novelles han aixecat com a símbol de l'esperit de revolta contra el domini estrany, tot honorant en son record el dels catalans que,

SETEMBRE

fent honor a nostra raça, sapigueren defensar, fins a l'esgotament, la dignitat del nostre poble i les llibertats dels catalans.

Més els anys han passat i Catalunya resta encara esclavitzada. En el moment present, més humiliada que en cap altre; més vexada i més oprimida pels qui representant l'odiós totalitarisme tracten de posar sota sa petja, roja de sang dels seus crims, als homes i als pobles lliures que no poden conformar-se a una submissió humiliant.

¿Què han fet i què fan els fills de Catalunya que encara no han pogut rompre els grillons que els encadenen a aquells mateixos opressors que en el 1714 cremaren nostres furs i nostres lleis? ¿Què han fet? Fora dels veritables patriotes que sempre han sostingut la necessitat de lluita per tal d'alliberar a nostra terra, els altres no han fet més que jugar a la política, uns de cara a Rússia, altres de cara a Alemanya y tots plegats de cara a Espanya, però mai de cara a Catalunya; ben al contrari, ajupint el nostre poble als peus de l'opressor amb tal que poguessin seguir gaudint d'una bona menjadora i bones pessetes per disbauxar. Aquesta fou la política dels dirigents de tots els partits que, explotant el nom de Catalunya, no solament no feren res per encaussar el nostre problema pel camí de la seva alliberació, sinó que no tingueren tan poc el braó i el coratge per a protestar i refusar aquell Estatut que “com os per entretenir el gos” els hi imposaren els senyors de Madrid a aquells mateixos que havien signat el rebre-

gat pacte de San Segastián. Que sapiguem, sols hi hagué un home que fes constar la seva protesta en aquells moments trascendentals de la vida catalana. En Carrasco i Formiguera, que pagà la seva dignitat i el seu amor a Catalunya amb la seva vida, en caure sota el plom enemic a la presó de Burgos, sèu màxima del “failangisme” espanyol.

¿Què fan ara? Una gran part dels catalans han reaccionat. En una de ses lletres, ens deia el malhaurat Francese Macià —que avui agafen, també, com a bandera els catalans descastats—quan ens queixavem de la indiferència del poble català per reconquerir la seva independència: “manca el fet de sang”. I sembla que la sang vessada a torrentades en les riberes de l'Ebre i en pobles i ciutats de Catalunya, ha fet deixondir a una gran majoria de fills de Catalunya que creuen que és arribada l'hora de fer un “va-i-tot” per assolir el restabliment absolut de la personalitat de Catalunya. En aquests últims anys, des del 1931, quan Macià proclamà la República Catalana, passant pel 6 d'octubre i fins arribar a l'anorreament de Catalunya per les allaus del nazi-feixisme-falangisme, i, darrerament l'afussellament de Lluís Companys pel fet d'ésser el President de la Generalitat de Catalunya, n'han passades moltes de coses que han palesat, de manera indubitable, que l'únic camí que hem d'adoptar els catalans és el que ens condueix a la re-instauració de la República Catalana. Sembla dones que hauria d'ésser ara, quan és ben palés que tant els monàrquics, com els republicans i fins els socialistes i comunistes espanyols, tots són uns, quan es tracta d'agavellar a Catalunya. “Hermanos”

ens deien. ¿“Hermanos” de què?, preguntem nosaltres. Perquè el seu amor d’ “hermanos” hem vist com l’han fet servir de la República ençà, els republicans, els socialistes i, darrerament, els comunistes, d’idèntica faisó que ho feren aquelles hosts que envaïren Catalunya, després de la caiguda de Barcelona en aquell 11 de Setembre del 1714. “Hermanos” per apropiarse el nostre patrimoni. “Hermanos” per emportarse’n els nostres “cuartos”; “hermanos” per regatejar-nos les engrunes d’autonomia, no de llibertat, que ens deien que ens reconeixerien amb el vergonyós Estatut, que després de sis anys encara no s’havia pogut implantar. Doncs bé, malgrat tots aquests fets que demostren la inutilitat per a poder obtenir que se’ns racti com ens mereixem; mentre els catalans que tenim consciència del nostre deure, breguem per a fer una unió sagrada de tots els catalans per a fer-nos sentir i respectar com a poble, en el moment que hagin de tenir aplicació els principis proclamats en ple Atlàntic, pels homes representatius del futur democràtic del món; quan sembla que tot fill de Catalunya que senti en sí l’orgull d’esser-ne tindria que posar tots els seus entusiasmes al servei de tan dignificador objectiu, sona encara la nota discordant que fan sentir els homes responsables de l’ame-sèllament del nostre poble i de la submissió dels catalans al Govern de Castella. I així contemplem el trist espectacle de com homes que es volen dir encara “diputats” i “Consellers” de Catalunya, s’esbraven fent una indecorosa campanya de servei a Espanya prenent “que ací no ha passat res” i que Catalunya te de llaurar fermada a la rella dels governs que vulguin donar-nos els senyors de Madrid. Es denigrant i vergonyós l’espectacle que donen tots aquests homes que tot dient-se avençats, d’esquerra i fins internacionalistes, demanen als catalans que ens acoblem al redós dels Negrín i dels Prieto, que han expressat, ben francament, i sense embuts el seu amor d’ “hermanos” per Catalunya, per ajudar-los a retornar a la República Espanyola i a la submissió a ella de Catalunya amb un règim “estatutari” refraccionat per ells i tret per ells

quan “els hi dongui la gana”.

No, catalans, no. No us els escolteu a tots aquests traficants de la política espanyola. Catalunya és. Catalunya ha d’èsser. El nostre poble ha d’èsser lliure i sobirà. Els fets han demostrat que no podem esperar-ne res dels opressors. O Catalunya estableix ara la seva República o **no reeixirà mai més**. Els Estat capdavanters de la democràcia han proclamat els únics principis que poden assegurar una pau duradera. **Auto-determinació dels pobles. No immiscuició en els assumptes interns de les nacions.** Algū vol veure que en aquest cas darrer Catalunya seria considerada vassalla d’Espanya. Podria ésser-ho si nosaltres els catalans, ens ajupim com esclaus a la casta dominadora. Pero **no podrà ser-ho mai** si sabem reclamar els nostres drets nacionals.

Catalans, és la nostra hora. Hem de lluitar amb tota la serenitat, amb tot el braó, amb tot l’entusiasme per a fer-nos tots a la una en la lluita per l’obtenció de l’alliberament de Catalunya. Deixem per ara les nostres lluites polítiques, socials i religioses. **Lluitem amb tot el nostre coratge per “Catalunya, Catalunya i Catalunya”.** Cridem sí, “germans d’ Ibèria” perquè nosaltres així els considerem, als començants de les demés nacionalitats ibèriques a que lluitin també tots junts, ells en son respectiu país i tot junts en la lluita imminent i grandiosa que lliura tota la humanitat per acabar amb la fera del totalitarisme i amb tota la indigna cadellada que s’arrossega als seus peus.

Catalans, prou política espanyolera. Deixen aquesta pels que estan venuts a l’or dels nostres enemics. Desoñu les crides dels “diputats” que no sapigueren defensar Catalunya i ara us volen arrossegar a que els ajuden a esclavitzar-la per sempre més.

Catalans, unim-nos per a complir amb nostre deure. Unim-nos tots per a que el vinent Setembre ens poguem sentir dignes descendents d’aquells fills de Catalunya que sapigueren donar al món una demostració magnífica de la dignitat dels catalans.

Catalans, tots junts per Catalunya! Setembre del 1942.—

PATRICI LLIURE.

La Tirania

Suprimí la Generalitat de Catalunya, les Corts Catalanes i el Consell de Cent, organismes que constituïen nostra personalitat, abolint així el Govern polític i administratiu de Catalunya i subjectant-la al règim absolutista de la voluntat reial; restringí les facultats de la Diputació; destruí l’organització gremial, principal fonament de l’esperit democràtic del Govern de nostra terra; desarmà la Coronela, cèlebre milícia popular composta d’homes pertanyents a tots els gremis; posat a esborrar, com a bon conqueridor, fins el més petit signe de la personalitat de Catalunya, abolí de seguida la moneda catalana i desterrà nostra llengua de l’Audiència, declarant oficial a Catalunya la castellana; tancà les Universitats de Lleida, Vic, Girona i Tarragona, i portà a Cervera la de Barcelona; prohibí als nobles portar espasa i als catalans l’ús de tota mena d’armes baix pena de la vida, fins al punt de disposar que la ganiveta de tallar pa es fermés a la taula amb una cadeneta; s’enderrocaren els castells de Catalunya; faltant descaradament a lo pactat, foren empresonades o desterrades més de 38.000 persones, a moltes de les quals se’ls hi confiscaren els béns, i altres foren pen-

“HABIENDO CON LA ASISTENCIA DE MI CAUSA PACIFICADO ENTERO EL PRINCIPADO DE CATALUÑA, TOCANDO A BLOQUEAR GOBIERNO EN EL”.

(Declaració explícita del dret de conquesta de Nova Planta. Aquestes paraules que se’n següen, segueixen éssent considerades pel Govern com ho foren per Felip V.)

“En la ciudad de Barcelona ha de haber las demás ocho, cuya nominación me recomendarán por la Audiencia, en el número de los que nombrare la Audiencia, ser”.

(Així desaparegueren els càrrecs d’electors catalans, a mans de l’absolutista monarquia i de submissió a Castella que encara no s’havia produït.)

ia de Felip V

aludes, entre aquestes en Moragas i en Bac de Roda; va fer enderrocar tot el barri de la Ribera, que contenia un miller de cases, obligant a treballar-hi els mateixos catalans, per aixecar-hi allí la **Ciudadella**, abominable padró d'ignominia i tirania i teatre de mil crims, que subsistí anys i anys a Barcelona recordant als catalans llur esclavitud; arribà l'odi d'en Felip V. a manar fer trossos de la campana **Honorata** de la Sèu per haver tocat a sometent durant el setge; va fer treure els banes del Saló del Consell de Cent; per a més befa i escarni deixà les venerandes gramalles dels Consellers per a distintiu dels porters de la Casa de la Ciutat; manà que cada dia es fes amb les campanes el **toc del Rei** per a que els catalans recordéssim sempre més l'hora ben trista en que perdèrem nostra llibertat; va imposar-nos la contribució nomenada **Catastro**; en substitució de l'organització que teníem d'exèrcit voluntari, l'any 1726 fou introduïda a Catalunya l'odiosa llei de **quintes**; i finalment se'ns varen anar imposant el paper sellat, els **tímbrs**, les cèdules i altres mil contribucions que hem pagat fins avui i que no havien pas vist ni conegut els catalans.

ISTENCIA DIVINA Y JUSTICIA DE ENTERAMENTE MIS ARMAS EL NA, TOCA A MI SOBERANIA ESTAL'.

de conquesta, que figura en el Decret raules que consagren la raó de la forrades pels espanyols d'ara, tan justes

ha de haber veinte y cuatro Regidores, en me reservo; y en los demás lugares se el número que pareciere, y se me dará cuencia, servirán un año".

es d'elecció i l'organització democràtica monarca Felip V inaugurant el règim des encara volen que es perpetui, els espa-

La Salvació està en la Independència

Si fins el 19 de juliol del 36, va ésser pels enemics de Catalunya, una cosa relativament fàcil la maniobra i la introducció de tascons en el front patriòtic, ara, després dels tràgics aconteixements, els serà més difícil el treball conspiratiu contra els destins nacionals.

Serà endebades la demagogia dels nous lerrouxistes que pretenguin dissocialar el sentiment patriòtic, fent promeses d'amor a la castellana. Seran inútils les temptatives audacioses dels pescadors de turbulències que vulguin arrossègar el nostre país a una confabulació espanyolista. La sang i les runes de Catalunya, provocació i realització de l'imperialisme espanyol, han deixat en la ment i en el cor dels supervivents nacionals una empremta indeleble que, res ni ningú, podrà mai esborrar.

Els jutges castellans, la justícia castellana, les forces repressives de Castella, la política castellana, la bravada de l'imperialisme castellà, signifiquen i personifiquen, l'assassinat, els camps de concentració, la misèria endèmica, l'anorreament de la indústria nacional, les presons, les casernes, la guàrdia cièvil, el dol i la promesa fatídica de la desaparició absoluta del nostre poble.

Fins el 19 de juliol del 36, tota maniobra anti-nacional, tenia probabilitats de reeixir. Els enemics de Catalunya ens havien pres el pols amb tanta precisió que vetllaven les nostres febrades i ens portaven, sempre oportunament, els curanderos especialitzats en el manteniment de la confusió i de rrotisme nacionals.

Aquells "jóvenes bárbaros" engendre d'un menja-capellans que la ingenuitat ciutadana va eregir en emperador del Paralel, ja era una institució sinquena-columnista que operava segons instruccions del ministeri de la

governació ubicat a La Puerta del Sol. Els "Alacandros" i els "Emilianus" tingueren prou sapincia per atabalèar a la gent lliurepensadora del nostre país, sustraiant-la del nacionalisme que, segons aquells mentors desaprensus, era cosa funesta "para la civilidad y progreso del pueblo español". Els "jóvenes bárbaros", feixistes incipients, dissolien a cops d'estaca i a gavinetades, els aplecs i els balls de sardanes on el poble de Catalunya manifestava els seus sentiments nacionals.

No era per casualitat que el lerrouxisme unís a la política demagògica el lladrocini més espantós. Era una consigna. La consigna castellana de sempre. Sembrar la confusió i l'odi, dintre Catalunya, tot saquejant-la, fins anorrear-la.

Estem profundament convençuts que Catalunya no es deixarà sorprendre novament per la demagogia traïdora i amb tota la serenor de l'experiència, canalitzarà les seves energies cap a l'únic camí de salvació: la independència.

La independència de Catalunya i la dels altres pobles ibèrics, és la única solució democràtica del fins suara insoluble plet peninsular. Fins els mateixos esclaus del feudalisme castellà i originaris de Castella, hi trobaran malgrat ells, a seva salvació col·lectiva.

Els polítics catalans exiliats que, per raons d'oportunisme, es passen el temps fabricant tòpics legals per justificar l'introducció de nous tascons enemics al cor de la lluita nacional, podria ésser que, aquesta vegada, s'equivoquessin. La bandera de lluita ha d'ésser la de la independència, sota la qual hi cabem tots els catalans que estimem Catalunya i lluitem per la vera democràcia i per la llibertat dels homes i dels pobles.

JORDI.

Perque Commemorem L'onze de Setembre

Després d'un setge de tretze mesos i esgotades totes les possibilitats i els mitjans de resistència, Barcelona, cap i casal de Catalunya, es rendia a les tropes del primer rei Borbó, Felip V. Fou una derrota i la commemorem no pas perquè sigui una derrota, sinó perquè feu la derrota definitiva. L'onze de Setembre del 1714 Catalunya perdé la darrera batalla. En trepitjar les tropes invasores les pedres i les lloses dels carrers de la Barcelona immortal, les potes dels cavalls i els peus enlloats d'aquella soldadesca trepitjaven quelcom més que una terra sagrada, profanant-la; trepitjaven les nostres llibertats. Catalunya vençuda per la força, quedava incorporada definitivament a Castella.

Precisament perquè es tracta de la derrota definitiva, és el motiu pel qual la consciència dels catalans, en recobrar-se, ha coincidit en la commemoració d'aquesta data, com la més important de totes les nostres commemoracions.

La història d'un poble es coneix o es desconeix. Tant se val, quan la sang fructifica i es torna substància de la sang mateixa de les generacions futures. És més important sentir la història que conèixer-la. Amb la història o prescindint de la història, el nacionalisme català faria la seva via. No és pas per histerisme d'impotència que els catalans commemorem l'onze de setembre. És per necessitat de fortalesa que anem a beure de la font dels que han estat mirall de sacrifici. L'onze de setembre perdura. Tot l'any de cada any és un onze de setembre. Tots els anys han estat d'esclavitud. La història de Catalunya va acabar en el 1714, però, cada anyada s'hi han ajuntat a aquells martres que venerem, altres martres que ens apropen a tots al sacrifici que ens cal fer a reprendre el curs de la història de nostra Pàtria.

Alguns que diuen que la coneixen molt i saben el quart d'hora i el minut exacte que un fet va produir-se però n'olviden l'essència del fet en sí, diuen que allò fou una lluita dinàsti-

ca i que els catalans del 1714 lluitaren per Espanya. L'afany conllevacionista que al capdavant és això, desintegració nacional, ha pogut inventar ho d'esquena a la realitat nacional i al seu fi invariable. Ens preocupa poc que vulguin desautoritzar l'ideal nacional i fins la gloriosa causa dels nostres antecessors, quan, ja ho hem dit, amb la història o prescindint de la història, els catalans fórem igualment separatistes. Però és que tampoc tenen raó. El plet dinàstic fou el medi. Els catalans del 1714 en un ambient de desnacionalització però amb veritable afany de recobrar-se, lluitaren per les llibertats de Catalunya. Desperteu-vos, catalans, a les vives veus d'aquest "Despertador". No sepulteu la vostra honra, les vostres lleis i la llibertat de la vostra Pàtria estimada en la negra obscuritat d'una perpètua deplorable esclavitud". (Del "Despertador de Catalunya", 1713).

Si no ho volen veure en la nostra història que ho vegin en la d'Espanya que s'inaugurava aleshores amb un nou poble esclau. Tota l'obra de Felip V., botxí de Catalunya, anava justament a abatre tot allò que el poble de Catalunya defensà tan heròicament l'idioma, la tradició, les institucions culturals i polítiques, la seva voluntat d'ésser.

En la guerra passada, en un medi nacional no recobrat, els catalans lluitàvem al costat de la República, per les llibertats de Catalunya. Ens hi empenyia el nostre amor a la llibertat amenaçada pels que, essencialment, neguen tota mena de llibertats. Ens hi empenyia principalment l'amor a Catalunya, la seva perdurabilitat, el seu ascens nacional. L'agressor era doble enemic nostre; enemic de la llibertat, de totes les llibertats i, en particular, de les llibertats de Catalunya. No importa que tinguéssim uns dirigents que no sapiguessin comprendre el sentit de la lluita que animava el poble català i es confongués la nostra aportació generosa, important i heròica. Al capdavant sortia la consigna: "Per Catalunya".

Commemorem una derrota, és cert, perquè no podem commemorar una victòria. Els catalans només en podem tenir una de victòria, la definitiva. Aquella amb la qual estem en deute amb els heroics defensors de la Barcelona del 1714. Podríem commemorar, com a tal, aquella República Catalana del 14 d'abril que abandonàrem perquè els nostres homes estaven molt perdessota dels Consellers del 1714. Per a fer-ho com a tal, però, necessitariem la unanimitat en l'afany de recobrar-la que equival a posseir una moral de victòria, anticip de la victòria real, efectiva, permanent. I aquella victòria efímera, trasmutada en derrota, no parla a tots els catalans un mateix llenguatge. Segueix parlant a l'egoista i al professional de la política del fàcil accés als llocs de preeminència i de profit. Segueix éssent l'exemple de la claudicació. Aquella República Catalana l'han oblidada els homes que recorren a la vigència d'un règim estatutari resultat de la debilitat nostra i conseqüència de la deslleialtat espanyola. Aquella República nostra no els hi parla de legalitat perquè saben que no plau al sentiment imperialista de l'amo que darrera la fuetada vol l'afalac. La vibració d'aquell afany nacional no arriba als nostres homes responsables i no ha entrat de ple, encara, al cor de tots els catalans. No ha format consciència en els homes que s'aprofitaren d'aquella situació i no es reflexa en les institucions que temen definir-se. Aquella República Catalana, oh vergonya! no és considerat fet legal, ni democràtic, ni expressió legítima d'autodeterminació. Encara Espanya, encara l'opressor... mana i obliga.

Vulguem o no, hem de recórrer a la derrota del 1714. En l'esperit de sacrifici hi trobarem l'afany del triomf i el triomf mateix. Mentre no el posseïm com ells, Catalunya, no gaudirà de llibertat.

Setembre de 1942.—

N. COLL.

UN ANIVERSARI MES ?

Onze de Setembre del 1714! ¿A quants actes de commemoració s'haurà donat enguany, la seva veritable i patriòtica significació a aquesta efemèride catalana?

Masses aniversaris s'han commemorat amb actes buïds de genuí sentiment patriòtic i sadollats de xiroisme, d'eufòria i de xerrameques literàries, politiqueres i classistes. Massa hi han parlat els eterns aprofitadors que l'endemà mateix es giraven d'esquena a Catalunya i corrien a agenollar-se als peus de la raça occidora de la nostra llibertat, pidolant engrunes del presupost de l'imperialista estat espanyol.

Al cap de 228 anys d'absoluta esclavitud, ja és hora de que els catalans sapiguem quin real significat té l'Onze de Setembre del 1714 i quin únic camí ens assenyala el seu exemple.

L'heroica i gloriosa derrota del 1714 significa la pèrdua de les darreres engrunes de la PERSONALITAT INTERNACIONAL que li quedaven a Catalunya. L'exemple, el testament d'aquella màrtir generació, ens mana seguir el CAMÍ que condueix al RECONQUERIMENT d'aquesta personalitat internacional d'una manera total i absoluta.

228 anys de maltractes, befes i suplicis i d'anar habillats, per casa i pel món, amb un vestit imposat i denigrant per a nosaltres!

Ara, en aquests moments crucials i transcendents que travessa el món, és una alta ocasió oportuna que se'ns presenta per a llençar aquest vestit denigrant i habillarnos amb el nostre, amb el típic català, que és el que ens ha de donar la personalitat internacional, inherent a tota nacionalitat.

Si la sang d'aquells màrtirs que regà tota la terra catalana i que ha regat i rega la sensibilitat resseca de les posteriors generacions, donant certa vida a l'esperit del nostre poble; si als 74 anys de la nostra renaixença i de successives, aferrissades i sagnants lluites per la llibertat; si, per nostra dissort d'estar anexats a l'Estat espanyol, els torrents de sang vessats per causes alienes han resultat estèrils en tots sentits; si aquella República Cata-

SACSEJANT

lana del 14 d'abril, que plasmà per poques hores nostres anhels, fou assassinada en néixer; si tots els tràgics esdeveniments posteriors radiquen en el pecat original d'aquella monstruosa claudicació; si tota aquesta cadena d'esdeveniments funestos... no decideix als catalans tots, amb convenciment i fermesa, a prendre el camí que ens ha de portar a poder, trencar les nostres pròpies cadenes, que és el de la Unitat Catalana, el del Front Patriòtic

Català, sota l'ideal d'Independència Pàtria, i reconquerir la nostra personalitat internacional... aleshores, catalans, CALDRA confessar que som un poble col·lectivament inferior a qualsevolga de les nacionalitats que lluiten per la seva independència en l'hora present, CALDRA confessar que som un poble col·lectivament degenerat, indigne d'ésser descendent de la generació del 1714 i que més val que, d'una vegada, UN MAL LLAMP ENS MIG PARTEIXI!!

REMEMORAMENT DE CUES.

Es inevitable que hom estigui quasi a punt de perdre els estreps i més en veure el remenament de cues, el desfici dels polítics catalans "continuistes" davant l'esdeveniment de la probable reorganització, a l'exili, del govern republicà espanyol i de la con vocatòria de les Corts. Això els hi equivaldria a tenir la "menjadora" i la "mangadera" garantitzada. I als catalans exiliats i al poble català en general i a Catalunya... "que los parte un rayo!!" (Perdò per la reincidència!)

LA CARTA DE L'ATLANTIC.

La perspectiva que els postulats d'aquesta Carta ofereixen a la Nacionalitat Catalana és una altra immillorable oportunitat —(una més de les tres llastimosament perdudes)— que es presenta al poble català per a poder aconseguir la independència. Això és evi-

dent fins al cervell més aigualit, com és evident també que cal que els catalans ens presentem davant el món internacional com el que som, una UNITAT NACIONAL IRREDEMPTA, i cooperem amb personalitat pròpia, —no junts amb els espanyols republicans —al costat de les Democràcies amb no menys intensitat i quantitat de l'aportada durant la Gran Guerra passada.

Comencem per fer la UNITAT sota l'ideal independentista. No entrebanquem els esforços dels patriotes que la propugnen. "Fem el nostre màxim esforç per a trencar les nostres pròpies cadenes. Empunyem l'espasa, amants al crit de la nostra ressurrecció definitiva. Combatem la política professional que ha omplert d'ignomínia la nostra causa nacional, el sectarisme classista i la literatura còmplice d'aquesta política i d'aquest sectarisme i buïda de fervor patri. I els mercaders del Temple que han convertit en un taulell l'altar sagrat de la Pàtria. No volguem ésser un poble d'amorals. Ni un poble covard amarrat en l'abnegació del més repugnant dels esclavages. Que la nostra espasa sigui espasa de foc que abranti les ànimes dels nostres germans, per la causa de l'alliberació nacional. Que sigui espasa de cer, inflexible contra tot allò que retingui, que malmeti la vida de Catalunya!..."

Tal com digué "Nosaltres Sols" en una allocució del Setembre del 1933.

PREMSA CATALANA

A la que s'edita a l'exili, no se li pot demanar més literàriament i artística, tenint en compte l'escassetat de recursos i inconvenients amb què ha de lluitar. Però des del punt de mira patriòtic, la desitjariem de més empenya, de més uniformitat en les seves projeccions doctrinàries i de tàctica. I situada tota en el plànol patriòtic de lluita, a cara descoberta, per la Independència de Catalunya, sense publicar res que pugui crear confusionismes respecte al daler dels catalans en general d'aconseguir la plena sobirania de la Pàtria.

En una paraula, sense giragoneses de cap mena!

Síntesi

DE LES PUBLICACIONS CATALANES

Portem a aquesta Secció la major part de la Carta Oberta que el Secretariat d'Estat Català, a Mèxic, va adreçar al Partit Socialista Unificat de Catalunya. D'aquesta manera donem satisfacció als desitjos de molts que ens ho han demanat.

Benvolguts compatriotes: El vostre requeriment per escrit i de paraula, interessant-vos per l'establiment d'unes relacions polítiques amb el nostre Partit, i la iniciació d'una actuació conjunta amb un pla a determinar de mutu acord, fou sotmés a la consideració de l'assemblea que celebràrem, darrerament, a la qual assistiren destacats elements del nostre organisme acabats d'arribar de França, i l'opinió que tenim l'encàrrec de trameure us representa també el criteri exacte del Consell Nacional del Partit, dins de les limitacions que l'actual dispersió comporta.

Hi ha un punt en el qual no regatejarem mai la nostra col·laboració a tots els antifeixistes del món: L'enderrocament del feixisme. En aquest sentit, i tenint en compte que vosaltres us trobeu en les mateixes trinxeres, l'actuació és la que compta i no la fórmula més o menys concreta d'un pacte. Nosaltres dissentim, però, en la minimització del pacte antifeixista. L'enemic no és Franco, ni Mussolini, ni Hitler. L'enemic és el feixisme que, en latituds diferents, es troba representat per aquests tres homes. El feixisme és també Pétain i Quisling i Hiroito. Nosaltres en el front mundial volem representar un país que és víctima específica del feixisme mundial i de l'imperialisme espanyol.

Si els espanyols rectifican errors seculars, s'incorporen de bona fe a aquest moviment, (i no els hi considerarem de fet incorporats fins que, d'una manera categòrica diguin que en substituir Franco una pseudo-democràcia espanyola no gosarà detentar

ni un bri de la sobirania catalana) també el pacte amb ells, com amb vosaltres, restarà, almenys circumstancialment, establert.

Ben entès, però, que els separatistes catalans no acceptarem mai, per raons que us són abastament conegudes, la legalitat catalana de la constitució espanyola del 31, ni de la carta atorgada que se'n diu Estatut de Catalunya.

Si sempre hem combatut l'Estatut, avui més que mai volem proclamar-ne l'eixorquia i la torpitud. Ni com a fórmula provisional podem donar la representació de Catalunya a homes els poders dels quals deriven de lleis espanyoles que sempre hem desacatat i seguirem desacatant, perquè només les lleis dictades per la democràcia de Catalunya en funcions sobiranes, obligeu els catalans.

Franco caurà quan la guerra actual s'acabi amb el triomf de les democràcies. Patriotes en legió preparen on cal, que la caiguda de Franco coincideixi amb l'efondrada de l'Estat espanyol. De l'Estat espanyol que representa avui Franco, de l'Estat espanyol que representà ahir Negrín, de l'Estat espanyol que representà abans la socialdemocràcia espanyola, de l'Estat espanyol del bienni negre, de la coalició republicana del 31, de les treves Berenguer i Aznar, de la Monarquia, de Primo de Rivera.

Per l'enderrocament de Franco sabem perfectament on és el nostre camp de lluita. No calen precisions perquè cadascú te la responsabilitat del propi deure, però podem avançar que seria ridícul, i més que això ineficax i pertorbador per a la nostra trajectòria, ajuntar-nos directament o indirecta amb homes o organitzacions que tenen un concepte dels drets dels pobles, en coincidència fonamental amb el concepte Hitlerià.

Invocar l'Estatut de Catalunya com a símbol de comprensió és admetre que Hitler deixaria d'éser feixista si atorgués als pobles invadits unes concessions administratives equivalents a l'Estatut.

Estat Català és l'agrupació de patriotes catalans que, partint del fet indiscutit de la Nacionalitat Catalana, lluita per la independència de Catalunya, sense altres traves que les que imposi la convivència internacional.

Entén Estat Català que ni el veïnatge geogràfic ni una convivència secular (encara que aquesta fos lliurement consentida, cas que no és dóna entre els que vosaltres anomenen a vegades "altres pobles d'Espanya" i a voltes "els pobles germans d'Espanya" i la nostra Pàtria), no són títols invocables per a objectar el dret perpetu i imprescriptible de Catalunya a constituir-se en Estat Sobirà.

Si per la dignitat i grandesa de Catalunya voleu acompanyar-nos en la lluita cap a la independència del nostre poble, ja saben on som i com som.

Vostres, per la independència de Catalunya.

SECRETARIAT DE MÈXIC.

"Se fa també saber, que éssent l'esclavitud certa i forçosa, en obligació de sos empleos, explican, declaren i protestan als presents, i donan testimoni als veniders, que han executat les últimes exhortacions i esforços, protestant de tots els mals, ruïnes i desolacions que sobrevinguessin a nostra comuna i afligida Pàtria, i extermini de tots els honors i privilegis, quedant esclaus..."

Crida feta per la Generalitat de Catalunya, a les tres de la tarda del dia 11 de Setembre del 1714.

Aquesta protesta que no va prescriure malgrat l'Estatut no ha prescrit encara.